

Hà Nội, ngày 01 tháng 12 năm 2024

Số: KNHD-12/SH/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG
THỜI HẠN THÁNG**

(Từ ngày 01/12/2024 đến ngày 31/12/2024)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 11/2024, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 63-75%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 444-473°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 59-62mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 0-18mm; Cân bằng nước trong đất dao động trong khoảng 16-82%; Nhiệt độ tối cao trung bình dao động trong khoảng 28-29°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 20-22°C; nhiệt độ trung bình tại khu vực phổ biến cao hơn 1,5-2,0°C, có nơi cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; tổng lượng mưa phổ biến thấp hơn từ 90-100% so với TBNN cùng thời kỳ.

Trong tháng 11/2024, trên biển Đông đã xuất hiện 03 cơn bão bao gồm: bão số 07 (YINXING), bão số 08 (TORAJI) và bão số 09 (MANYI) không ảnh hưởng đến đất liền nước ta. Cũng trong tháng 11/2024, trên khu vực đã xuất hiện 04 đợt không khí lạnh vào các ngày 02/11, 04/11, 16-18/11, 26-28/11; trong đó, đáng lưu ý là đợt không khí lạnh trong ngày 26-28/11 đã gây trời rét cho khu vực với nhiệt độ thấp nhất ngày tại Bắc Bộ phổ biến từ 15-18°C, riêng vùng núi cao nhiệt độ dưới 14,0°C như Tam Đảo (Vĩnh Phúc) 9,8°C. (Nguồn: TT Dự báo KTTV QG).

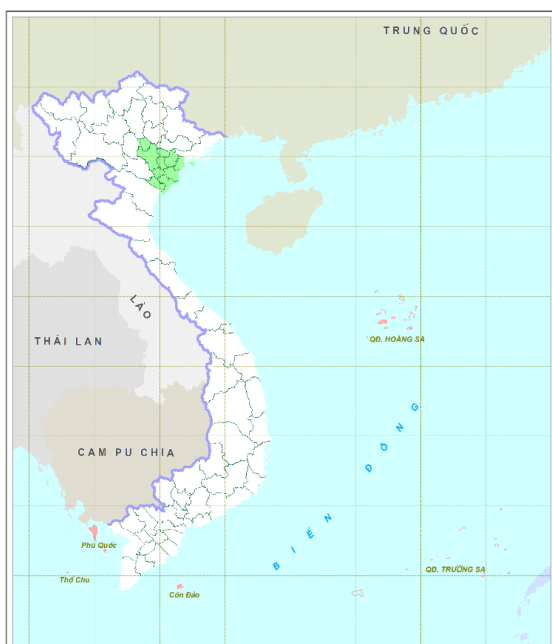
Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-30/11/2024)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 11
Độ ẩm không khí (%)	61-74	69-79	60-72	63-75
Nhiệt độ tối cao (°C)	28-30	30-31	25-26	28-29
Nhiệt độ tối thấp (°C)	20-22	22-24	19-20	20-22
Tích ôn hữu hiệu (°C)	166-181	165-176	113-118	444-473
Mưa hữu hiệu (mm)	0-16	0-10	0-1	0-18
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	23-24	20-22	16-17	59-62
Cân bằng nước trong đất (%)	16-82			

Trong tháng 11, các diện tích ngô vụ Đông phổ biến trong các giai đoạn xuống giống gieo trồng – cây con – xoáy nõn – trổ cờ. Trong hầu hết các ngày trong tháng, trên khu vực duy trì thời tiết ngày nắng, đêm không mưa; mưa nhỏ chỉ xảy ra ở một vài nơi trong một vài ngày đã giúp cho công tác xuống giống gieo trồng cây ngô diễn ra thuận lợi, đảm bảo hoàn thành công tác xuống giống theo đúng với khung lịch thời vụ. Tuy nhiên, do lượng mưa trong tháng 11 khá thấp (tổng lượng mưa hữu hiệu chỉ dao động trong khoảng 0-18mm), trong khi lượng bốc thoát hơi tiềm năng tháng khá cao (dao động từ 59-62mm) đã làm cho độ ẩm trong đất trên khu vực có xu thế giảm liên tục, nhiều nơi độ ẩm trong đất giảm sâu đã gây ra tình trạng khô hạn, thiếu nước cục bộ trên nhiều diện tích cây ngô, làm giảm số lượng cây nảy mầm trên những diện tích ngô gieo bằng hạt và kéo dài thời gian sinh trưởng của từng giai đoạn cụ thể. Trong tháng, một số đối tượng sâu bệnh hại chủ yếu trên cây ngô: sâu xám, sâu keo mùa thu, bệnh chết héo cây con, bệnh đốm lá, bệnh bạch tạng ...

Rau các loại trong tháng 11 trong nhiều giai đoạn. Trong tháng qua, trên khu vực xuất hiện nhiều ngày không mưa, ban ngày trời có nắng đã tạo điều kiện thuận lợi cho công tác xuống giống gieo trồng và thu hoạch các diện tích rau đã đến kỳ thu hoạch. Tuy nhiên, cũng tương tự như đối với cây ngô, do lượng mưa trong tháng tương đối thấp đã gây khó khăn cho công tác chăm sóc cây rau (đặc biệt là khâu tưới), thiếu nước đã làm chậm quá trình sinh trưởng và phát triển của các loại rau ở một số nơi, từ đó gây sụt giảm năng suất và sản lượng rau khi thu hoạch. Sâu xanh, sâu tơ, bọ nhảy ... là những đối tượng gây hại chủ yếu trên các loại rau trong tháng.

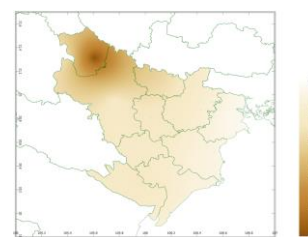
2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (từ ngày 01/12/2024 đến ngày 31/12/2024)

Hình 1: Bản đồ vị trí khu vực dự báo

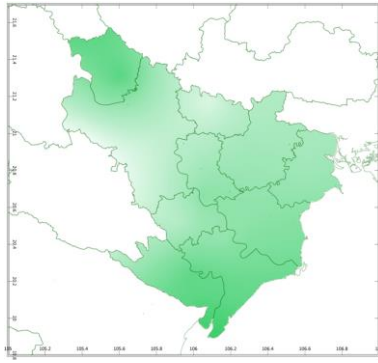

a) Tổng tích ôn hữu hiệu

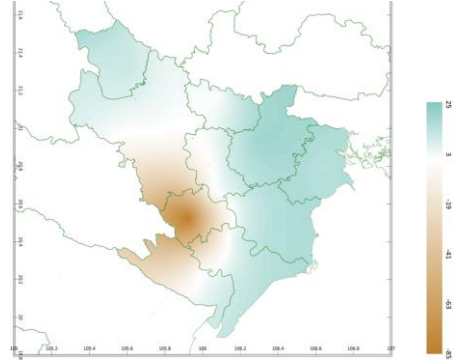

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu tháng

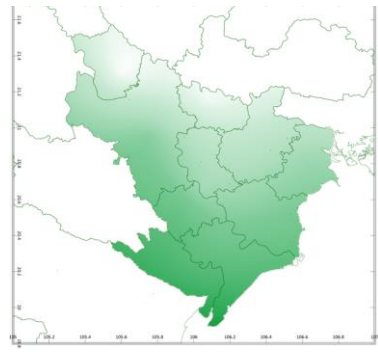

a) *Tông lượng mưa hữu hiệu*

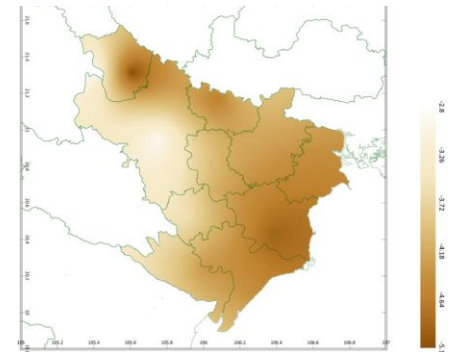

b) *Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước*

Hình 3: Bản đồ tông lượng mưa hữu hiệu tháng

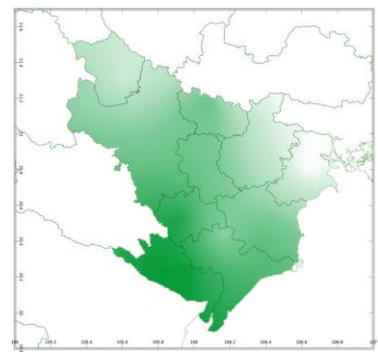

a) *Tông lượng bốc thoát hơi tiềm năng*

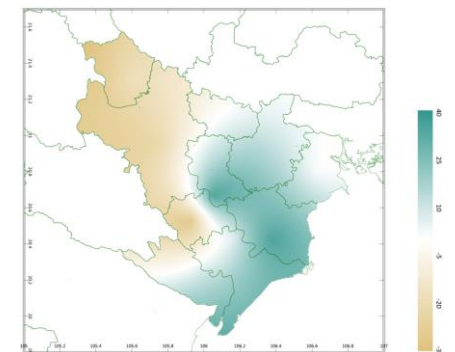

b) *Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước*

Hình 4: Bản đồ bốc thoát hơi tiềm năng tháng

a) *Cân bằng nước trong đất*

b) *Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước*

Hình 5: Bản đồ cân bằng nước trong đất tháng

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình trên khu vực dao động từ 16-19°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 10-15°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 48-114°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 44-56°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 44-57°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng

nhệt độ tích lũy trong tháng) trên toàn khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 92-189°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 18-31mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 2-8mm, trong tuần cuối của tháng khu vực không có mưa. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại tỉnh Hà Nam, phần phía Nam của thành phố Hà Nội, phần phía Tây Bắc của tỉnh Nam Định, phần lớn tỉnh Ninh Bình có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 1-85mm; Các vùng còn lại trong khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ có thể lên đến 20mm.

Cân bằng nước trong đất trong tháng 12/2024 dao động trong khoảng 1-56%. So với cùng kỳ năm trước, cân bằng nước trong đất tại nửa phía Tây của khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 3-31%; Các vùng còn lại trong khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 1-35%

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trong tháng dao động trong khoảng 49-52mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trên toàn khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 2,9-5,1mm.

Độ ẩm không khí tháng 12/2024 dao động trong khoảng 63-70%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 12
Độ ẩm không khí (%)	80-88	62-72	43-54	63-70
Nhiệt độ tối cao (°C)	16-21	15-17	16-17	16-19
Nhiệt độ tối thấp (°C)	11-18	11-13	10-13	10-15
Tích ôn hữu hiệu (°C)	48-114	44-56	44-57	136-225
Mưa hữu hiệu (mm)	18-31	2-8	0-0	21-32
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	19-20	15-16	14-15	49-52
Cân bằng nước trong đất (%)	1-56			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 12/2024 xấp xỉ so với TBNN; tổng lượng mưa phổ biến thấp hơn từ 5-10mm TBNN cùng thời kỳ. Trong tháng 12/2024, Bão/ATNĐ trên khu vực biển Đông và ảnh hưởng đến đất liền Việt Nam có khả năng ở mức xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ (TBNN trên biển Đông: 1,0 cơn; TBNN đổ bộ: 0,2 cơn). Trong thời kỳ dự báo, hoạt động của KKL có xu hướng gia tăng về tần suất và cường độ; Rét đậm, rét hại có khả năng xuất hiện trong khoảng nửa cuối tháng 12/2024. Ngoài ra, các hiện tượng thời tiết nguy hiểm khác như lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh có thể ảnh hưởng lớn đến sản xuất và các hoạt động dân sinh. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV QG).

Các diện tích ngô Đông phổ biến trong các giai đoạn 3-4 lá – phát triển thân lá - xoáy nõn trở cò - phát triển bắp – thu hoạch. Từ giai đoạn 3-4 lá – trước xoáy nõn, độ ẩm đất thích hợp cho cây ngô từ 70-80%; trong giai đoạn xoáy nõn- trở cò phun râu, thời kỳ cây ngô cần rất nhiều nước, độ ẩm đất thích hợp đối với cây ngô trong giai đoạn này từ 80-85%; từ khi thâm râu – chín, nhu cầu về nước của cây ngô giảm xuống, độ ẩm đất thích hợp cho cây ngô lúc này đạt từ 70-80%. Trong tháng 12, dự báo lượng mưa trên khu vực tương đối thấp (tổng lượng mưa hữu hiệu trên khu vực dao động trong khoảng 21-32mm) sẽ là điều kiện khá thuận lợi cho các quá trình trở cò - tung phấn - thụ tinh và thu hoạch. Tuy nhiên, cũng do lượng mưa hữu hiệu trong tháng 12 khá thấp, lượng mưa tập trung chủ yếu trong tuần đầu tiên của tháng, càng về các tuần cuối tháng, lượng mưa trên khu vực liên tục có xu thế giảm mạnh, trong tuần cuối tháng, trên toàn khu vực không có mưa sẽ làm cho cân bằng nước trong đất có xu thế giảm liên tục; dự cân bằng nước trong đất đạt từ 1-56%, thấp hơn so với nhu cầu thực tế của cây ngô ở tất cả các thời kỳ. Thiếu nước sẽ gây ảnh hưởng rất lớn đến quá trình sinh trưởng và phát triển của cây ngô (đặc biệt là các diện tích ngô trong giai đoạn trở cò - phun râu). Do đó, trong tháng tới người dân cần chủ động nguồn nước và tăng cường tưới bổ sung cho cây ngô nhằm đảm bảo duy trì độ ẩm trong đất cần thiết theo từng giai đoạn sinh trưởng cụ thể (đặc biệt là các diện tích ngô tại các tỉnh Vĩnh Phúc, Hải Dương, thành phố Hải Phòng với cân bằng nước trong đất dự báo chỉ từ 1-19%). Bên cạnh đó: cần thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, tiến hành tỉa bớt những cây thừa (chỉ giữ lại mỗi hốc 1 cây khỏe mạnh), kết hợp xới xáo, làm cỏ, vun gốc và bón thúc lần 1 cho cây ngô bằng khi cây ngô có từ 4-5 lá thật; khi cây đạt từ 9-11 lá thật, tiếp tục xới

xáo, làm sạch cỏ trong ruộng và vun cao luống kết hợp bón thúc lần 2 cho cây ngô; trước khi cây ngô trở bông khoảng 10 ngày (giai đoạn cây ngô xoáy nõn), tiếp tục bón thúc lần 3 nhằm cung cấp đầy đủ dinh dưỡng cho các quá trình sinh trưởng và phát triển trên cây ngô diễn ra thuận lợi, giúp cây ngô tăng khả năng chống chịu đối với các đối tượng sâu bệnh hại và điều kiện thời tiết bất lợi. Trong tháng tới, cần tiếp tục chú ý một số đối tượng sâu bệnh hại trên cây ngô như: sâu keo mùa thu, sâu xám, sâu đục thân/bắp, rệp hại cò, bệnh đốm lá, bệnh khô vằn...

Rau các loại trong tháng 12 phổ biến trong các giai đoạn gieo trồng - phát triển thân lá/củ/quả - thu hoạch. Trong tháng dự báo lượng mưa trên khu vực tương đối thấp (so với TBNN cùng thời kỳ, lượng mưa dự báo trong tháng 12 có xu thế xấp xỉ), dự báo lượng mưa trong tháng 12 dao động trong khoảng 21-32mm; trong đó mưa tập trung chủ yếu trong tuần đầu tiên của tháng, 2 tuần còn lại khu vực có mưa tương đối thấp, nhiều nơi gần như không có mưa sẽ là điều kiện thuận lợi cho công tác thu hoạch các diện tích rau đã đến kỳ thu hoạch cũng như việc xuống giống gieo trồng gối vụ đối với một số loại rau ăn lá ngắn ngày. Do đó, tranh thủ thời tiết tạnh ráo, người dân cần tập trung thu hoạch toàn bộ các diện tích rau đã đến kỳ thu hoạch, đồng thời xuống giống gieo trồng gối vụ các loại rau (rau ăn lá) ngắn ngày để đảm bảo cho chất/sản lượng rau khi thu hoạch và việc xuống giống gieo trồng diễn ra thuận lợi. Bên cạnh đó, cũng do lượng mưa dự báo trong tháng tới khá thấp, cân bằng nước dự báo trên toàn khu vực chỉ dao động từ 1-59%, thấp hơn rất nhiều so với nhu cầu về nước của các loại rau; đồng thời trong tháng 12, dự báo không khí lạnh có khả năng gia tăng về tần suất và cường độ, các đợt rét đậm – rét hại có khả năng xuất hiện trong khoảng nửa cuối tháng 12. Trong điều kiện thời tiết rét đậm – rét hại và khô hạn, quá trình sinh trưởng và phát triển của cây rau có bị ảnh hưởng nghiêm trọng (thậm chí ngừng sinh trưởng hoặc chết). Do đó, trong quá trình chăm sóc, người dân cần tăng cường tưới bổ sung cho cây rau nhằm đảm bảo đủ nhu cầu về nước cho cây rau sinh trưởng khỏe mạnh, trong khi tưới nên áp dụng phương pháp tưới rãnh (dẫn nước vào ngập 2/3 rãnh ruộng và để cho nước ngấm dần vào đất trong khoảng 2-3 giờ sau đó rút cạn (không nên để đọng nước trong rãnh ruộng sẽ rất dễ gây ra hiện tượng cháy lá, thối bẹ, thối củ... nhất là các loại rau gia vị như hành, tỏi); trong khi tưới cần kết hợp bón phân định kỳ với lượng cân đối và hợp lý (chú ý tăng cường lượng phân lân và phân kali, phân bón lá hoặc chất kích

thích sinh trưởng (trong những ngày giá rét), giảm lượng phân đạm) nhằm giúp cây rau tăng trưởng tốt và tăng khả năng chống chịu đối với điều kiện thời tiết khắc nghiệt; bên cạnh đó, tiếp tục tủ gốc cho cây rau bằng các loại rơm/rạ/màng phủ nông nghiệp ... để giúp giữ ẩm cho đất, giữ ẩm cho cây và hạn chế sự phát triển của cỏ dại xung quanh gốc; đồng thời thường xuyên tỉa thưa cành, nhánh hợp lý để giúp bộ tán thông thoáng giúp giảm tải áp lực nuôi dưỡng cho cây và hạn chế sự trú ngụ của các đối tượng sâu bệnh hại; ngoài ra, trong những ngày nhiệt độ ngoài trời giảm xuống dưới 13°C (đặc biệt là 2 tuần cuối tháng 12) tuyệt đối không xuống giống gieo trồng để tránh cây con giống bị chết do giá rét. Trong tháng 12, cần chú ý một số đối tượng sâu bệnh hại trên các loại rau như: sâu tơ, bọ nhảy, rầy mềm, bệnh thán thư, bệnh sương mai để chủ động có các biện pháp phòng trừ phù hợp.

Tin phát ngày: 01/12/2024

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/01/2025

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng